

Interpolasjon, kretisjon, kap 9
 Gitt $(x_i, y_i)_{i=0}^n$ finn et polynom P_n i komp.
 av grad n slik at
 $P_n(x_i) = y_i$, $i=0, 1, \dots, n$.

Ofta er $y_i = f(x_i)$ for en en eller annen
 Newton formen for P_n f .

$$P_n(x) = c_0 + c_1(x-x_0) + c_2(x-x_0)(x-x_1) + \dots + c_n(x-x_0)(x-x_1)\dots(x-x_{n-1})$$

Når vi da forsøker å bestemme c_i 'ene
 fra betingelsene $P_n(x_i) = y_i$ går regningen
 veldig lett.

Vi fant at $c_i = f[x_0, \dots, x_i]$ hvis $y_i = f(x_i)$

$$\text{Vi har et } f[x_0, \dots, x_k] = \frac{f[x_1, \dots, x_k] - f[x_0, \dots, x_{k-1}]}{x_k - x_0}$$

$$f[x_0] = f(x_0)$$

Divident differens tabell.

x_0	$f(x_0)$			
x_1	$f(x_1)$	$f[x_0, x_1]$		
x_2	$f(x_2)$	$f[x_1, x_2]$	$f[x_0, x_1, x_2]$	
x_3	$f(x_3)$	$f[x_2, x_3]$	$f[x_1, x_2, x_3]$	$f[x_0, x_1, x_2, x_3]$

$$f[x_0] = f(x_0)$$

Eks. $(0,0), (1,1), (2,1), (3,2)$

x	$f(x)$			
0	0			
1	1	1		
2	1	0	$-\frac{1}{2}$	
3	2	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$

$$\begin{aligned}
 \text{Ansäc} \quad P_3(x) &= 0 + 1(x-x_0) - \frac{1}{2}(x-x_0)(x-x_1) \\
 &\quad + \frac{1}{3}(x-x_0)(x-x_1)(x-x_2) \\
 &= x - \frac{1}{2}x(x-1) + \frac{1}{3}x(x-1)(x-2)
 \end{aligned}$$

Magisk formel

$$f[x_0, \dots, x_k] = \frac{f^{(k)}(\xi)}{k!},$$

der $\xi \in (\min x_i, \max x_i)$

Temaeer framover

Numerisk løsning av ligninger, kap 10
i komp.

Numerisk derivasjon, kap 11

Numerisk integrasjon, kap 12

Numerisk løsning av
differensiallign. Kap 13.

Numerisk løsning kontra analytisk
løsning.

Numeriske metoder kan brukes
på generelle problemer, analytiske
metoder kan bare brukes på spesielle
tilfeller.

Numerikk: En fryktelig enkel ide
som leder til en algoritme.

Numerisk løsning av ligninger

Gitt funksjon f , finn $x \in \mathbb{R}$
slik at $f(x) = 0$.

Dekker ofte opp som del av et
større problem.

Vi skal se på tre metoder:

Halveringsmetoden

Sekant metoden

Newtons metode

Alle basert på svært enkle ideer.

Halveringsmetoden.

Utgangspunkt i skjæringsætningen:

Antag at f er kontinuert på $[a, b]$
med modsatte fortegn i a og i b .

Da findes det en $c \in (a, b)$ slik at
 $f(c) = 0$.

Strategi for at finde c .

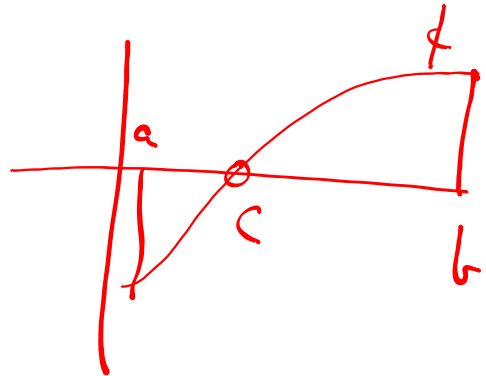
Gjeldt på midtpunktet

$$m_0 = (a+b)/2.$$

Enten er $f(m_0) = 0$

eller så har f et nulpunkt i (a, m_0)

eller (m_0, b)

Algoritme

$$a_0 = a; \quad b_0 = b;$$

for $i=1, 2, \dots, N$

$$m_{i-1} = (a_{i-1} + b_{i-1})/2$$

if $f(m_{i-1}) = 0$

$$a_i = b_i = m_{i-1} \quad \text{found root !!}$$

if $f(a_{i-1}) \cdot f(m_{i-1}) < 0$

$$a_i = a_{i-1}; \quad b_i = m_{i-1}$$

else

$$a_i = m_{i-1}; \quad b_i = b_{i-1}$$

$$m_N = (a_N + b_N)/2$$